

GEMEENTE
EEMNES

Stand van zaken klimaatbeleid gemeente Eemnes

Oktober 2021

Bron data: Klimaatmonitor ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Uitstoot CO2	5
2.1	Gebouwde omgeving	5
2.2	Verkeer en vervoer (excl. Snelwegen).....	5
2.3	Industrie, energie, afval en water	5
2.4	Landbouw, bosbouw en visserij	5
3.	Opwekking hernieuwbare energie	6
3.1	Biobrandstof lokaal vervoer	6
3.2	Hernieuwbare warmte	6
3.3	Hernieuwbare elektriciteit	6
3.4	Conclusies.....	7
4.	Voortgang projecten	8
4.1	Lopende projecten	8
4.2	Nieuwe projecten	14
5.	Actieplan 2030 klimaatneutraal versus realisatie	17
5.1	Grootschalig opwek duurzame energie	17
5.2	Vermindering consumptie fossiele energie woningen.....	17
5.3	Verminderen consumptie fossiele energie bedrijven	18
5.4	Eemnes circulair	18
6.	Voortgang beleidsdoel klimaatneutraal 2030	20
7.	Op weg naar een klimaatneutraal Eemnes	21
8.	Conclusie	22

1. Inleiding

Het Nederlandse Klimaatakkoord is een afgeleide van het internationale Klimaatakkoord van Parijs uit 2015. Op 30 juni 2021 werd de nieuwe klimaatwet van kracht met het doel de CO₂-uitstoot in 2030 met 55 procent te verlagen ten opzichte van het niveau in 1990. Voorheen was dit doel op 40 procent lager gezet. Eemnes wil hier een voorbeeldrol in nemen. Daarom is er in 2017 een klimaatplan vastgesteld om klimaatneutraal in 2030 te zijn.

Het tegengaan van klimaatverandering moet worden bewerkstelligd door meer gebruik te maken van duurzame energiebronnen zoals windkracht en zonnekracht. Daarnaast kan er ook gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid om CO₂ op te slaan.

Om de voortgang van het vastgestelde klimaatbeleid te kunnen monitoren, wordt de raad d.m.v. een rapportage geïnformeerd over de voortgang en realisatie van de doelstellingen. In deze rapportage wordt een toelichting gegeven op de behaalde resultaten ten aanzien van het verminderen van de CO₂-uitstoot in Eemnes, en op de status van de verschillende projecten die een bijdrage moeten leveren aan het behalen van de gestelde beleidsdoelen.

De beleidsdoelen op basis waarvan gerapporteerd wordt:

1. Eemnes klimaatneutraal in 2030.

Voor het klimaatdoel wordt uitgegaan van de CO₂-uitstoot van Eemnes. Dit is exclusief de uitstoot als gevolg van transport en vervoer op snelwegen. In 2009 was deze uitstoot 45,6 kiloton CO₂. Dit leidt tot de volgende absolute doelstellingen:

1. 2030: -/- 45,6 kTon CO₂.

Uitstoot van CO₂ door gebruik van snelwegen wordt niet meegenomen

Ten aanzien van de CO₂-uitstoot als gevolg van de snelwegen zijn geen expliciete (meetbare) doelstellingen geformuleerd. In het beleidsplan 2030 is wel opgenomen om “financieel bij te dragen aan grootschalige opwek windenergie buiten Eemnes, om daarmee de uitstoot van het verkeer over de snelwegen A1 en A27 te compenseren”. Naar aanleiding van een voorstel voor compensatie van de CO₂-uitstoot van snelwegen heeft de raad in december 2018 het bovenstaande kader laten vallen. Snelwegen vallen daarmee nu volledig buiten de scope van de beleidsdoelstelling.

De Klimaatmonitor; belangrijkste bron van data

De gegevens in deze rapportage komen voor het overgrote deel uit ‘de Klimaatmonitor’¹. In deze database zijn gegevens opgenomen over de energieconsumptie per gemeente, en over de CO₂-uitstoot die hiermee gepaard gaat. De klimaatmonitor wordt (twee)jaarlijks bijgewerkt waardoor er geen real-time-informatie beschikbaar is.

Waar mogelijk wordt meer recente informatie uit andere bronnen toegevoegd, bijvoorbeeld energieleveringsgegevens van de netbeheerder STEDIN. Indien er geen recente gegevens beschikbaar zijn, vindt extrapolatie plaats.

Veranderde emissiefactoren

Wij gebruiken voor alle emissiefactoren een Well-to-Wheel (WTW) benadering. Dit betekent, dat alle emissies van de voorketen, bijv. de productie van brandstof, tot de directe emissies, bijv. door verbranding van de brandstof, zijn meegenomen. Dit is de meest volledige benadering.

¹De Klimaatmonitor presenteert in opdracht van het ministerie van EZK trends in de energietransitie (<https://klimaatmonitor.databank.nl/>).

Dankzij nieuwe ontwikkelingen en technieken worden we steeds beter worden met het produceren van schonere grijze energie. Wanneer tussentijds nieuwe technieken beschikbaar komen, wordt het rekenmodel daarop aangepast. Daarom zijn de emissiefactoren in 2020 aangepast.

Beperkingen in de rapportage

- a) De CO₂-reductie wordt niet gemeten maar berekend omdat het meten van de totale CO₂-uitstoot praktisch niet haalbaar is.
- b) De gebruikte bronnen zijn divers, wat kan leiden tot een beperkte afwijking van de feitelijke situatie. Deze afwijking wordt geschat op minder dan 5%.
- c) Conjunctuurveranderingen hebben een directe invloed op energieconsumptie en CO₂-uitstoot. De mate van invloed op de gerapporteerde cijfers is niet inzichtelijk (geen data beschikbaar).
- d) In deze rapportage is alleen de (directe) uitstoot van CO₂ opgenomen. Andere broeikasgassen zoals methaan, lachgas en fluorgassen zijn buiten beschouwing gelaten. Dit gaat in Eemnes om ca. 23,5 kTon aan CO₂-equivalent in 2017 (meest recente cijfers).
- e) Over de impact als gevolg van de coronacrisis zijn nog geen gegevens beschikbaar.

Ondanks deze beperkingen geeft de Klimaatmonitor een betrouwbaar beeld van de energieprestaties van Eemnes.

2. Uitstoot CO₂

De CO₂-uitstoot binnen Eemnes kent verschillende bronnen. In lijn met de Klimaatmonitor is de uitstoot in Eemnes onderverdeeld in sectoren. Deze sectoren worden hieronder toegelicht. De gegevens na 2019 zijn extrapolaties; deze gegevens zijn nog niet beschikbaar binnen de Klimaatmonitor.

Voor de berekening van de CO₂-uitstoot in de klimaatmonitor wordt uitgegaan van de totale energieconsumptie binnen Eemnes. Hierin is **niet** meegenomen of er lokaal (grootschalige) opwek van duurzame energie heeft plaatsgevonden. Reden daarvoor is dat deze gegevens niet centraal gemeten of berekend kunnen worden. De onderstaande tabel geeft daarmee inzicht in de toe- of afname van de totale energieconsumptie binnen Eemnes.

UITSTOOT CO ₂ PER SECTOR (in kTon)	2009	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gebouwde omgeving	27,2	23,5	22,1	23,1	21,5	21,0	20,7
Verkeer en vervoer (excl. snelwegen)	10,5	9	10,2	10,1	7,5	7,8	7,2
Industrie, Energie, Afval en Water	7,5	6,9	6,4	6,4	6,8	6,7	6,6
Landbouw, bosbouw en visserij	0,4	0,7	0,7	0,7	0,8	0,7	1,0
Volledige uitstoot CO₂ (excl. snelwegen)	45,6	40,1	39,4	40,3	36,6	36,2	35,5

Tabel 1 CO₂-uitstoot per sector

2.1 Gebouwde omgeving

Nieuwbouwwoningen worden sinds 2018 niet meer voorzien van een aardgas aansluiting. Dit voorkomt verdere stijging van het aardgasgebruik in de gebouwde omgeving. De grote uitdaging is om bestaande woningen en gebouwen van het aardgas af te koppelen. Gebouweigenaren zijn daar op beperkte schaal al mee bezig, en dat vertaalt zich ook in minder CO₂-uitstoot. Er is echter een scherpere daling nodig om tot het gestelde beleidsdoel te komen. Een spoedige opvolging van de Transitievisie Warmte (nog vast te stellen door de raad) door het opstellen van wijkuitvoeringsplannen is daarvoor van belang.

2.2 Verkeer en vervoer (excl. Snelwegen)

De daling van de CO₂-uitstoot in de sector 'Verkeer en vervoer' zijn het gevolg van maatregelen op landelijk niveau en van autonome ontwikkelingen. Voorbeelden zijn de belastingmaatregelen voor elektrisch rijden en de verplichte bijmenging van biobrandstoffen bij benzine en diesel. In Eemnes zijn er geen aanvullende maatregelen genomen om de CO₂-uitstoot van het verkeer en vervoer terug te dringen. Landelijk is te zien dat aanvullende, gemeentelijk maatregelen ten aanzien van verkeer en vervoer slechts zelden een relevante bijdrage leveren aan de beperking van de CO₂-uitstoot.

2.3 Industrie, energie, afval en water

Na een afname van de uitstoot tussen 2009 en 2012 blijven de cijfers sindsdien vrij constant.

2.4 Landbouw, bosbouw en visserij

De directe CO₂-uitstoot binnen deze sector (in Eemnes met name het gevolg van landbouwactiviteiten) is sinds 2009 relatief fors toegenomen (75%). In absolute hoeveelheden is de uitstoot echter beperkt. Er zijn geen duidelijk aanwijsbare oorzaken voor de toename van de uitstoot. Mogelijk dat verregaande automatisering van agrarische bedrijven een rol speelt.

3. Opwekking hernieuwbare energie

In Eemnes ligt de focus voor opwekking van hernieuwbare energie vooral bij 'zon op daken'. Er is op dit moment geen bestuurlijk draagvlak voor grootschalige projecten zoals zonnevelden of windturbines. Voor de realisatie van zon op daken zet Eemnes twee stimuleringsinstrumenten in; de Duurzaamheidslening (voor particuliere woningeigenaren) en de Stimuleringslening Duurzaamheid Bedrijven. Informatie over de interesse in deze stimuleringsinstrumenten is opgenomen in hoofdstuk 4 (4.1.5 en 4.1.6).

In de Klimaatmonitor worden de gegevens omtrent duurzame energieopwekking op basis van landelijke totaalcijfers gealloceerd per gemeente. De lokale opwekking kan daaruit niet worden berekend of afgeleid. Lokale extra inspanningen in duurzame opwek van energie hebben daardoor geen direct effect op de cijfers in de Klimaatmonitor.

Om toch een betrouwbaar beeld te krijgen van de duurzame energieopwekking in Eemnes worden (waar mogelijk) de cijfers van verschillende bronnen gecombineerd. Dit leidt tot het onderstaande overzicht van duurzaam opgewekte energie in Eemnes.

VERMEDEN CO ₂ (in kTon) duurzame opwekking	2009	2012	2016	2018	2020	2021
Biobrandstof lokaal vervoer (geen snelwegen)	0,0	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Hernieuwbare warmte	0,0	0,3	0,5	0,6	0,8	0,8
Hernieuwbare elektriciteit	0,0	0,0	1,1	5,4	6,3	7,1
Totaal vermeden CO₂-uitstoot (excl. snelwegen)	0,0	0,6	1,8	6,2	7,3	8,1

Tabel 2: Vermeden CO₂ door duurzame opwekking

3.1 Biobrandstof lokaal vervoer

In de Klimaatmonitor is het totale landelijke verbruik van biobrandstoffen (inclusief snelwegen) doorberekend naar gemeenten. De vermeden uitstoot op basis van deze verdeling is voor Eemnes 2,8 kTon. Echter, in de beleidsdoelen van Eemnes wordt de uitstoot van snelwegen buiten beschouwing gelaten. Daarom wordt in deze rapportage ook de besparing door biobrandstof die aan snelwegen kan worden toegerekend niet meegenomen. De 'opgeschoonde' vermindering van CO₂-uitstoot komt daardoor op **0,2 kTon** voor lokaal vervoer.

3.2 Hernieuwbare warmte

De data voor opwek van hernieuwbare warmte zijn opnieuw een allocatie per gemeente van de landelijke cijfers. Voor Eemnes zijn geen andere brongegevens over duurzame warmte beschikbaar. Op basis van de WKO-Tool is wel te zien dat het aantal woningen dat gebruikt maakt van bodemwarmtesystemen is toegenomen (zie figuur op volgende pagina).

3.3 Hernieuwbare elektriciteit

Elektra uit zonnepanelen is veruit de grootste bron van hernieuwbare energie in Eemnes, met name door de ingebruikname van het zonneveld A1 in november 2018. Het zonneveld zorgt voor een CO₂-reductie van **3,34 kTon**.

Sinds de introductie van de duurzaamheidslening in 2011 zijn er 151 leningen verstrekt aan inwoners van Eemnes. Het gros van de lening wordt gebruikt voor installatie van zonnepanelen. Deze panelen leveren in 2021 een CO₂-reductie van **0,21 kTon**.

Op tenminste vijftien agrarische en tien overige bedrijven in Eemnes zijn zonnepanelen geplaatst (visuele waarneming). Op deze locaties zijn in het totaal ca. 1.900 zonnepanelen geïnstalleerd met een geschat elektrisch vermogen van 532.000 Wattpiek. Deze daken leveren met elkaar rond de **452.000**

kWh aan groene stroom. De opbrengst van deze daken is meegenomen in de cijfers van de STEDIN. De CO₂-reductie van deze daken ligt op ca. **0,29 kTon**. Op de aangegeven locaties is nog niet alle geschikte dakruimte benut voor zonnepanelen.

Verder dragen ook zonnedaken op o.a. het BEL-kantoor, op het Huis van Eemnes en bij vele particuliere woningeigenaren (gerealiseerd zonder duurzaamheidslening) bij aan de totale energieopwekking.

3.4 Conclusies

De opwekking van duurzame energie, met name door zonnepanelen op **particuliere woningen**, blijft groeien. De absolute bijdrage van deze ontwikkeling aan de CO₂-reductie in Eemnes is beperkt.

Het **zonneveld A1** levert verreweg de grootste vermindering van CO₂-uitstoot van alle maatregelen binnen Eemnes.

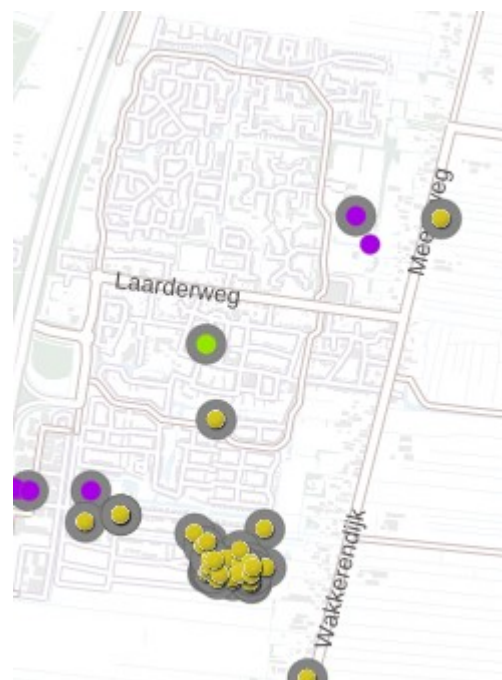
De opwekking van zonnestroom op **bedrijfsdaken** ontwikkelt zich minder snel dan bij de particulieren, ondanks stimuleringsmaatregelen en concrete acties vanuit de gemeente. Ondernemers lijken hier geen prioriteit aan toe te kennen. Het aantal stimuleringsleningen dat door de gemeente verstrekt is aan ondernemers/organisaties beperkt zich tot drie. Daar staan in totaal 151 verstrekte duurzaamheidsleningen voor particulieren tegenover (stand per augustus 2021).

Agrarische bedrijfsdaken worden al regelmatig benut voor plaatsing van zonnepanelen. De omvang van de zonne-installaties zijn veelal afgestemd op het eigen energieverbruik, waardoor delen van daken onbenut blijven. Primaire oorzaken daarvoor zijn de huidige regelgeving omtrent saldering van energie én de kosten voor agrariërs om een grote netaansluiting te realiseren. Inzet van de gemeente heeft onlangs geleid tot een (positieve) wijziging in het standpunt van STEDIN. Daardoor kunnen de aansluitkosten voor (veel) agrariërs omlaag gebracht worden. De verwachting is dat hierdoor meer haalbare business cases gaan ontstaan.

De opwekking van **duurzame warmte** groeit. Op basis van openbare gegevens is geconstateerd dat er momenteel twee open WKO-systemen (o.a. het BEL-kantoor) en 55 gesloten bodemwarmtesystemen in gebruik zijn in Eemnes. Het aantal gesloten systemen is daarmee sinds 2020 met ruim **360%** toegenomen. De toename is volledig het gevolg van de oplevering van aardgasvrije nieuwbouwwoningen in de Zuidpolder. Zoals al eerder aangegeven zal het aantal systemen de komende jaren
Snel toenemen.

! Door ontwikkeling zoals de Regionale Energiestrategie en de Transitievisie Warmte ligt een intensiever gebruik van de ondergrond in Eemnes voor de hand (bodemwarmtesystemen, warmtenetten, infrastructuur voor elektra, geothermie). Het is daarom raadzaam een beleid te ontwikkelen dat het gebruik van de ondergrond reguleert.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bodem-en-ondergrond/ruimtelijke-ordening-ondergrond>

Figuur 1 Bekende bodemwarmte-systemen

4. Voortgang projecten

In hoofdstuk 4 wordt een overzicht gegeven van lopende projecten, nieuwe projecten en projecten die zijn afgerond. Het aantal projecten weerspiegelt de daadkracht waarmee Eemnes bezig is om haar klimaatambitie te behalen. Eerst worden de lopende projecten toegelicht, daarna de nieuwe projecten en tot slot eventuele afgeronde projecten sinds de vorige rapportage.

4.1 Lopende projecten

4.1.1 Zon op (agrarische) daken

Doel:	<i>Opwekking zonne-stroom op daken (met name grootschalig)</i>
Projecteigenaren:	<i>Eigenaren bedrijfspanen, boeren, en maatschappelijke organisaties</i>
Beoogd resultaat:	<i>Realiseren van tenminste 3,2 ha. zonnepanelen op daken in 2020/2022</i>
Faciliteit:	<i>Stimuleringslening duurzaamheid bedrijven Eemnes 2016</i>
Status:	<i>Doorlopend</i>

Op tenminste vijftien agrarische en tien overige bedrijven in Eemnes zijn zonnepanelen geplaatst (visuele waarneming). Op deze locaties zijn in het totaal ca. 1.900 zonnepanelen geïnstalleerd met een geschat elektrisch vermogen van 532.000 Wattpiek. Deze daken leveren met elkaar ca. 452.000 kWh aan groene stroom. De CO₂-reductie van deze daken ligt op ca. **0,29 kTon**.

Om de stap te maken naar implementatie van meer 'zon' op agrarische daken (o.a. actiepunten vanuit RES 1.0) is een externe projectleider aangesteld. De projectleider is medio 2021 gestart met een inventarisatie van kansrijke daken, en zal in Q4 van 2021 een aantal business cases opleveren. Een belangrijke voorwaarde voor een haalbare business case is het verlagen van de netaansluitingskosten voor de agrariërs. Hierover zijn de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met STEDIN, en dit heeft geleid tot een aanpassing in hun beleid. Als gevolg daarvan kunnen de aansluitkosten omlaag gebracht worden. Dit zal voor een aantal agrarische locaties een positieve invloed hebben op de business case.

Faciliteit: De gemeente Eemnes heeft eind 2016 een verordening opgesteld voor de verstrekking van leningen om bedrijfspanen te verduurzamen. Deze faciliteit kan o.a. gebruikt worden voor realisatie van zonnedaken op (agrarische) bedrijfsdaken.

 CONGESTIE NETWERK TENNET. Op 12 oktober jl. heeft STEDIN gemeld dat er voorlopig geen nieuwe aanvragen voor grootverbruikersaansluitingen met teruglevering (dus zonnepanelen) in behandeling worden genomen. Een (beperkte) oplossing wordt gezocht in 'netmanagement'. STEDIN zal in december 2021 melden of deze maatregel effectief is. Gevolg voor dit project is dat er binnen de huidige congestie geen daken van 200+ zonnepanelen kunnen worden aangesloten op het net. De projectmanager is hierover in overleg met STEDIN.

4.1.2 Zonnepanelen bij sportverenigingen

Doel:	Verduurzamen eigen energieverbruik van sportverenigingen
Projecteigenaren:	Sportverenigingen in Eemnes
Beoogd resultaat:	Zonnepanelen op alle daarvoor geschikte clubgebouwen
Status:	Doorlopend

De tennisvereniging in Eemnes heeft zonnepanelen op het dak van haar clubgebouw. De gerealiseerde reductie ligt daar rond de **0,01 kTon**.

De SV Eemnes heeft onlangs een opdracht verstrekt om alle veldverlichting te laten aanpassen naar led. De gemeente Eemnes heeft al meerdere keren aangegeven dat zij een voorstander is van zonnepanelen op het clubgebouw van SV Eemnes. Zij heeft daarbij ook ondersteuning aangeboden om te komen tot een business case en tot financiering van het project. Om realisatie te bespoedigen is de club in contact gebracht met Eemnes Energie. Tot op heden heeft de club nog niet besloten tot realisatie. Er lijken geen onoverkomelijke technische knelpunten te zijn die realisatie in de weg staan.

4.1.3 Zon boven parkeerplaatsen

Doel:	Realiseren van grootschalige energieopwekking
Projecteigenaren:	Eigenaren parkeerlocaties
Beoogd resultaat:	Zonnepanelen boven daarvoor geschikte parkeerlocaties
Status:	Actief

Bij een eerste inventarisatie zijn er vier locaties in Eemnes bepaald die mogelijkheden bieden voor zonnepanelen boven parkeerplaatsen: SV Eemnes/Brandweer; BEL Combinatie; OBS Vierkante Bosje; Kringloopcentrum. De provincie Utrecht heeft ook de potentie van zon boven parkeerplaatsen onderkent en heeft een app ter beschikking gesteld waarmee een eerste QuickScan van de haalbaarheid is gemaakt.

Uit de QuickScans is gebleken dat de parkeerplaats bij het BEL-kantoor de beste randvoorwaarden heeft voor een haalbare business case. Daarom ligt de focus in eerste instantie op de locatie.

In september 2021 heeft de BEL combinatie ingestemd met verder onderzoeken naar de kansen voor dit project. In opdracht van de gemeente heeft Kropman Installatietechniek een technische haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het technisch mogelijk is om een zonnecarport te realiseren op de openbare parkeerplaats bij de ingang van het BEL-kantoor. Deze zonnecarport heeft een potentieel vermogen van ca. 100 kWp. Aansluiting op het elektriciteitsnetwerk is mogelijk via de bestaande netaansluiting van de BEL Combinatie (netcongestie speelt hier geen rol).

Een business case voor dit project is nagenoeg gereed.

4.1.4 Verduurzaming gemeentelijk gebouwen

Om de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed gestructureerd te kunnen oppakken, is er een plan van aanpak opgesteld. In dit plan is aangegeven hoe de verduurzaming organisatorisch zal plaatsvinden, welke wet- en regelgeving er van toepassing is op de verduurzaming van gebouwen én welke factoren een rol spelen bij de keuzes voor de maatregelen en de prioriteitsstelling. De uitvoering van dit plan is neergelegd bij een externe projectleider.

De inventarisaties van de gemeentelijke gebouwen zijn ondertussen afgerond en de conceptrapporten zijn opgeleverd. De afdeling vastgoed heeft de conceptrapporten goedgekeurd. Het college van B&W zal op korte termijn (Q4 2021) met een voorstel komen voor het doorvoeren van verduurzamingsmaatregelen bij de geïnterpreteerde panden (eventueel in samenhang met andere ingrepen in de gebouwen).

4.1.5 Duurzaamheidslening voor particulieren

Doel:	<i>Stimuleren van particulieren om hun woningen te verduurzamen</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeenten Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>Vermindering CO2-uitstoot</i>
Status:	<i>Doorlopend</i>

Sinds de introductie van de huidige duurzaamheidslening heeft de gemeente Eemnes een totaalbedrag van € 600.000,- beschikbaar gesteld voor de verstrekkingen van leningen om particuliere woningen te verduurzamen. Door deze 'goedkope' lening (rente: 1,6%) worden duurzaamheidsmaatregelen voor een grotere groep inwoners haalbaar.

Ondertussen heeft de gemeente sinds de introductie van de regeling 151 duurzaamheidsleningen toegekend.

Mede door de duurzaamheidslening ligt het percentage duurzaam geproduceerde elektriciteit in Eemnes ruim boven het landelijke gemiddelde, en ver boven het regionale gemiddelde.

- **Eemnes:** **30,5 %**
- Nederland: 20 %
- Provincie Utrecht: 8,2 %

Tot op heden is de besparing CO2-uitstoot op basis van de verstrekte leningen berekend op **0,21 kTon**.

4.1.6 Stimuleringslening duurzaamheid bedrijven 2016

Doel:	<i>Stimuleren ondernemers om bedrijfspanden te verduurzamen</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeenten Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>Vermindering CO2-uitstoot door verduurzaming van bedrijfspanden</i>
Status:	<i>Doorlopend</i>

De animo voor deze regeling is tot op heden beperkt. De gemeente heeft in de afgelopen periode actief gezocht naar ondernemers die geïnteresseerd zijn in de verduurzaming van het bedrijfspand, o.a. door presentaties bij ondernemersverenigingen en via rechtstreekse benadering door de wethouder. Er is daarbij de mogelijkheid aangeboden voor volledige ontzorging van ondernemers op dit onderwerp; via een programma van de Stichting Stimular. Bij de werving van deelnemers voor dit programma kwamen een aantal obstakels naar voren.

Allereerst is niet ieder ondernemer ook eigenaar van het bedrijfspand. Omdat de verhuurder van een bedrijfspand niet de lasten heeft van het energieverbruik is er geen directe stimulans om tot verduurzaming over te gaan. Daarnaast zijn slechts zeer weinig ondernemers in Eemnes wettelijk verplicht tot het verduurzamen van hun bedrijfspand. Uit contacten met ondernemers ontstaat de indruk dat er daardoor ook weinig gevoel van urgentie is voor de verduurzaming.

Door het ontbreken van verduurzamingsplannen zijn er het afgelopen jaar geen nieuwe stimuleringsleningen verstrekt aan ondernemers. Sinds de start van de leenfaciliteit 2 leningen verstrekt, beiden voor het realiseren van een zonnepanelen.

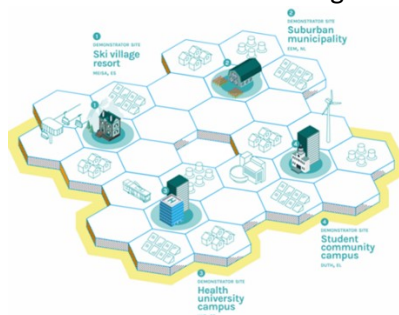
De gerealiseerde CO₂-reductie als gevolg van de Stimuleringslening is momenteel **0,014 kTon**.

4.1.7 Renaissance: Micro Energie Trading (Europees pilotproject)

Doel:	<i>Realiseren virtueel netwerk voor energie-uitwisseling tussen Eemnessers</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeente Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>Virtueel netwerk voor lokale energie-uitwisseling</i>
Status:	<i>Actief</i>

Dit project wordt voor 100% gefinancierd met een Europese Horizon2020-subsidie. Eemnes is een van vier locaties in Europa waar een proefproject loopt. Deelnemers aan dit project in Eemnes (inwoners, organisatie en bedrijven) kunnen lokaal opgewekte, duurzame elektriciteit aan elkaar leveren en van elkaar afnemen. Daarvoor is een virtueel netwerk gecreëerd met behulp van een computerprogramma. Deelnemers krijgen in hun meterkast een gateway (kastje) dat communiceert met het computerprogramma. Het programma stemt vraag en aanbod van alle deelnemers continue op elkaar af, en houdt de hoeveelheden geleverde en afgenomen elektriciteit bij. De Kick-off van het project was op 14-15 mei 2019. Het project loopt tot medio 2022.

Per oktober 2021 zijn er 62 deelnemers, en wordt er actief geworven voor nog 80 tot 90 extra deelnemers. De meeste deelnemers handelen voorlopig nog virtueel met elkaar (datasimulatie), maar tussen de 10 en 15 deelnemers zijn gestart met werkelijke energieverkoop. Het doel is om het totale aantal deelnemers te verhogen naar 140 - 150.

4.1.8 Verduurzaming openbare verlichting

Doel:	<i>Verminderen uitstoot van CO₂ door lagere energievraag openbare verlichting</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeente Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>100% van de openbare verlichting naar LED</i>
Status:	<i>Actief</i>

Tot op heden is 84% van de openbare verlichting aangepast naar led. De overige 16% zal in de komende jaren op natuurlijke momenten vervangen worden.

Met de transitie van de openbare verlichting naar led is in Eemnes een CO₂-besparing mogelijk van 0,12 kTon. Gerealiseerde Ledverlichting zorgt momenteel voor **1,00 kTon** reductie.

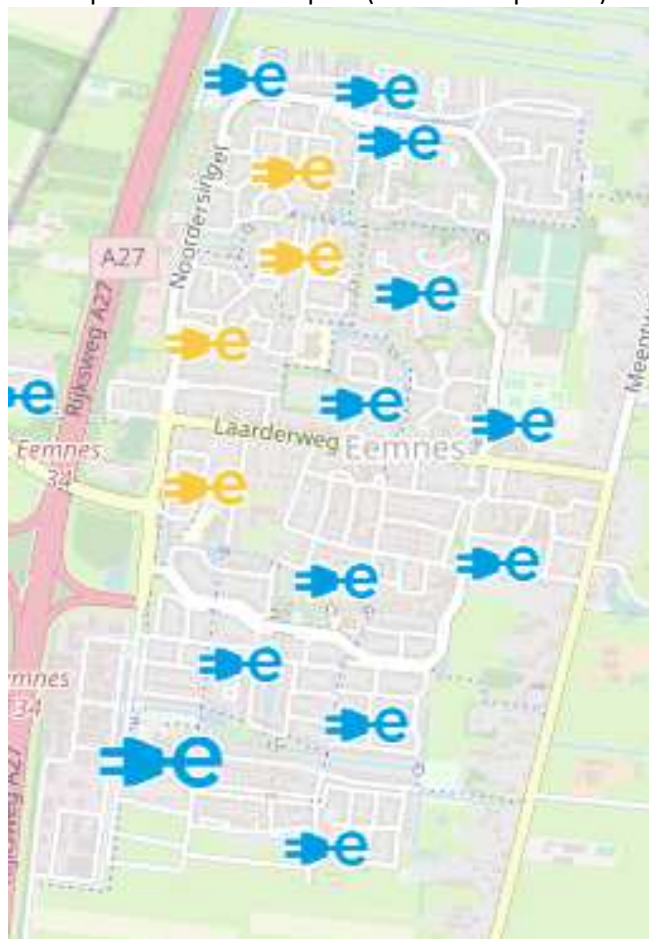
4.1.9 Openbare laadpalen elektrische auto's

Doel:	<i>Faciliteren van transitie naar elektrisch vervoer</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeente Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>niet nader bepaald</i>
Status:	<i>Doorlopend</i>

Volgens de geldende afspraken worden openbare laadpalen alleen geplaatst op verzoek van particuliere eigenaren van elektrische/hybride voertuigen. Eemnes heeft aangegeven pro-actiever te willen gaan optreden bij het realiseren van laadpalen.

Sinds de vorige rapportage zijn er 4 aanvragen in behandelingen genomen en zijn er 2 nieuwe laadpalen gerealiseerd. Dit brengt de aantal laadpalen op 13 laadpalen. De kaart van de MRA-e telt als uitgangspositie voor deze telling. Daarmee wordt ook vormgegeven aan toekomstplannen rondom laadpalen in Eemnes.

Daarnaast is met behulp van luchtfoto's en onlinedata gecontroleerd waar nog meer laadpunten staan. Uit deze scan zijn nog eens 6 laadpunten gesignaleerd. Deze 3 laadpunten staan op het bedrijventerrein Bramenberg en telt het FASTned station 3 laadpunten. Daarmee komt het totale aantal palen in Eemnes op 18 (= +- 35 laadpunten).

Bron: MRA elektrisch (november 2021)

Momenteel is Eemnes bezig met het opstellen van een visie op elektrisch laden. Onderdeel hiervan is een inhaalslag maken met het plaatsen van laadpalen in 2022. De verwachting is dat er 30 laadpalen worden gerealiseerd in de openbare ruimte.

4.1.10 Afvalscheiding

Doel:	<i>Vergroten hergebruik grondstoffen en vermindering CO2-uitstoot</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeenten Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>Reststroom van afval verminderen tot maximaal 30% van de totale afvalstroom.</i>
Status:	<i>Actief</i>

Vanaf 2017 is Eemnes PMD apart gaan inzamelen. De inwoners hebben papier- en PMD-containers aan huis gekregen en in 2018 zijn bij de appartementencomplexen ondergrondse voorzieningen aangebracht. De gemeente stimuleert inwoners om afval te scheiden. Een voorbeeld daarvan zijn de 'keukenbakjes' die afgelopen september zijn uitgedeeld aan geïnteresseerde inwoners.

De belangrijkste bron van CO2-uitstoot in de afvalstroom van Eemnes is de verbranding van het restafval. Om de CO2-uitstoot te beperken zal de hoeveelheid restafval dus zover mogelijk teruggedrongen moeten worden.

In de afgelopen jaren is de absolute hoeveelheid restafval in Eemnes gedaald van 2,034 kTon in 2016 naar 1,350 kTon in 2020. Het percentage restafval is momenteel **26%**, waarmee de milieudoelstelling behaald is.

Met behulp van de impact checker van PreZero is de CO2-uitstoot berekend. In 2016 is de CO2-uitstoot berekend op 3,190 kTon en in 2020 op 2,435 kTon. De exacte besparing op de CO2-uitstoot kan op basis van de beschikbare gegevens niet worden bepaald.

4.1.11 Ultradiepe Geothermie

Doel:	<i>Beoordelen van de potentie voor en de realisatiekansen van ultradiepe geothermie</i>
Projecteigenaar:	<i>Larderel Energy</i>
Beoogd resultaat:	<i>Gevalideerde rapportage omtrent de kansen voor ultradiepe geothermie</i>
Status:	<i>Actief</i>

Larderel Energie is een consortium van marktpartijen dat zich richt op realisatie van geothermie-projecten. Hun plannen waren tot voor kort om vóór 2030 een ultradiepe-geothermiecentrale te realiseren in de gemeente Eemnes. Deze centrale zou zowel elektra als warmte gaan produceren.

Medio 2021 heeft de provincie Utrecht Martin Klapwijk aangewezen als procesbegeleider geothermieprojecten. Martin heeft in deze rol o.a. gesproken met Larderel Energie. In dat gesprek kwam naar voren dat **Larderel zich op dit moment niet meer richt op ultradiepe geothermie**, maar haar focus verlegt naar diepe geothermie. Martin heeft dit op donderdag 11 november meegedeeld in het Bestuurlijk Overleg Regionale Energiestrategie (BORES). Het gevolg van deze koerswijziging is dat een eventuele geothermiecentrale geen elektra zal gaan produceren, maar alleen warmte.

Met de koerswijziging van Larderel ontstaat er twijfel of Eemnes wel de meest voor de hand liggende locatie is voor een geothermiecentrale. Onlangs heeft het adviesbureau PanTerra de scanresultaten van het EBN-SCAN-programma omgezet naar een geothermie-kansenkaart voor de provincie Utrecht. Daarbij is gekeken naar de potentie van de meest voor de hand liggende aardlaag; het Rotliegend. Alhoewel er kansen lijken voor geothermie in Utrecht, lijkt de potentie in Eemnes 'laag'.

 In de Transitievisie Warmte (TVW) die voor de gemeente Eemnes is opgesteld (vaststelling gepland in december 2021) komt voor een beperkt deel van Eemnes een warmtenet als mogelijk kansrijke optie naar voren. Een warmtenet kan gevoed worden uit verschillende bronnen, zoals warmte uit oppervlaktewater (TEO) of warmte uit de ondergrond (geothermie). Het wegvallen van UDG als potentiële warmtebron leidt niet tot noodzakelijke aanpassingen voor de opgestelde TVW.

4.1.13 Regionale Energie Strategie (RES)

Doel:	<i>Een spoorboek waarin Regio Amersfoort aangeeft vorm te geven aan de ambitie</i>
Projecteigenaar:	<i>RES-regio Amersfoort, Gemeente Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>Realisatie vastgestelde bod</i>
Status:	<i>Actief</i>

Nederland is onderverdeeld in 35 RES-regio's, die in 2030 gezamenlijk 35 Terrawattuur (TWh) aan grootschalige, hernieuwbare energie moeten gaan opwekken. Ieder RES-regio bepaalt binnen deze opdracht haar eigen ambitie. De RES-regio Amersfoort, waar Eemnes deel van uit maakt, heeft de ambitie gesteld op 0,50 TWh in 2030. Dit is vastgelegd in de RES 1.0 Regio Amersfoort², die in 2020 door alle raden in de regio is vastgesteld.

Op basis van de RES 1.0 wordt er gewerkt aan een regionaal uitvoeringsplan. Hierin worden de projecten uitgewerkt die regionaal worden opgepakt. Daarnaast is iedere individuele gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van lokale projecten binnen de RES 1.0. Voor Eemnes ligt de focus vanuit de RES op het realiseren van 'zon op dak' en 'zon boven parkeerplaatsen'.

4.2 Nieuwe projecten

4.2.1 Transitievisie Warmte

Doel:	<i>Vaststelling in 2021 van een door inwoners en bestuurders gedragen Transitievisie Warmte.</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeente Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>Een gedragen Transitievisie Warmte</i>
Status:	<i>Actief</i>

In 2021 moet elke gemeente in Nederland een visie vaststellen waarin per wijk/buurt is beschreven welke duurzame warmtebronnen het meest kansrijk lijken, en hoe de gemeente de vertaling van de visie naar uitvoeringsplannen zou willen oppakken. Deze procesbeschrijving heet de Transitievisie Warmte (TVW).

Binnen Eemnes is er in 2021 hard gewerkt aan het opstellen van de TVW, met inbreng van relevante stakeholders zoals de woningcorporatie de Alliantie, Larderel Energie en STEDIN. Input van inwoners is opgehaald via een enquête, twee digitale informatiebijeenkomsten én de energieavond van de Vuurmeesters/Eemnes Energie op 23 september in het Huis van Eemnes. Het TVW-proces was in handen van de WarmteTransitieMakers, en zij hebben de TVW ook opgesteld. Daarvoor hebben zij, naast de genoemde input van belanghebbenden, o.a. gebruik gemaakt van relevante data over het lokale energieverbruik, de warmtevraag per wijk/buurt en de energieuinigheid van de woningen in Eemnes (de energielabels).

²De Link naar de RES 1.0 Regio Amersfoort: <https://www.resregioamersfoort.nl/PageByID.aspx?sectionID=197292&contentPageID=1967882>

De Transitievisie Warmte is ter vaststelling aangeboden aan de raad. De eerste behandeling vindt plaats op 13 december 2021.

In de Transitievisie Warmte is opgenomen dat Thermische Energie uit Oppervlaktewater (TEO) en geothermie het meest interessant lijken. Het moet nader onderzocht worden of TEO en geothermie daadwerkelijke kansrijke alternatieve warmtebronnen zijn voor Eemnes.

4.2.2 Verkenning plaatsen batterij zonneveld A1

Doel:	<i>Realiseren opslag van hernieuwbare energie – benutten vrije netaansluiting – kans voor lokale participatie in duurzaamheidsproject</i>
Projecteigenaar:	<i>Kieszon/Greenchoice</i>
Beoogd resultaat:	<i>Een batterij voor grootschalige energieopslag realiseren bij het zonneveld A1, met gebruikmaking van de nog beschikbare netaansluiting</i>
Status:	<i>Actief</i>

Voor de realisatie van het zonneveld A1, en het toen beoogde tweede zonneveld boven de Eikenlaan, is een netaansluiting gerealiseerd van 10 Megavolt-Ampère (MVA). Het huidige zonneveld A1 gebruikt daarvan de helft. Het andere deel is nog beschikbaar. Binnen de huidige coalitie is besloten dat een tweede zonneveld op dit moment niet wenselijk is.

Een kansrijke optie voor het gebruik van de vrije netaansluiting is het ontwikkelen van een grootschalige energieopslag (batterij) bij het huidige zonneveld A1. KiesZon/Greenchoice, ontwikkelaar van het zonneveld A1, is bereid daarin te investeren en biedt de mogelijkheid voor lokale participatie. Onlangs heeft KiesZon/Greenchoice twee opties gepresenteerd voor de financiële vergoeding voor het gebruik van de netaansluiting. Op basis van deze opties zal het college van B&W op korte termijn een discussiestuk voorleggen aan de raad, met het verzoek om een voorkeur uit te spreken voor een van de voorgestelde vergoedingen.

KiesZon/Greenchoice geeft aan dat de ontwikkeling van de batterij past binnen het geldende bestemmingsplan.

4.2.3 Klimaatestafette

Doel:	<i>Ondernemers helpen met verduurzaming</i>
Projecteigenaar:	<i>Gemeente Eemnes</i>
Beoogd resultaat:	<i>3 ondernemers op jaarbasis ontzorgen/helpen met een energierapport</i>
Status:	<i>Actief</i>

De klimaatestafette is gericht op het activeren van ondernemers in de verduurzaming van hun bedrijfsvoering. De uitvoering is in handen van de Stichting Stimular. Zij helpen ondernemers met het bepalen van kansrijke duurzaamheidsmaatregelen (in een energierapport) en ontzorgen ze (deels) in de uitvoering van maatregelen.

De klimaatestafette kent een stoeve start. Het vinden van ondernemers die bereid zijn én de mogelijkheid hebben om deel te nemen heeft even geduurd. Toch is dit gelukt door deelname van de gemeente en de Stichting Stimular aan een avondbijeenkomst van de OKE (Ondernemerskring Eemnes).

Op 15 november was een bijeenkomst georganiseerd door Business Club Eemnes. Wegens de aangescherpte coronamaatregelen is deze geannuleerd

5. Actieplan 2030 klimaatneutraal versus realisatie

In dit hoofdstuk wordt inhoudelijk teruggegrepen op het initiële actieplan ‘Eemnes klimaatneutraal 2030’, en worden de doelen en de resultaten kort weergegeven.

In het actieplan “Eemnes klimaatneutraal 2030” (hierna beschreven als: actieplan) zijn vier pijlers benoemd.

1. Grootschalig opwek duurzame energie;
2. Vermindering consumptie fossiele energie woningen;
3. Vermindering consumptie fossiele energie bedrijven;
4. Eemnes circulair.

5.1 Grootschalig opwek duurzame energie

Opgenomen doel

In het actieplan is opgenomen dat Eemnes zich inzet voor grootschalig opwek van duurzame energie. De ambitie is om 30 – 35 ha. aan zonnevelden te realiseren.

Jaarlijkse CO2-besparing in 2020: 5 kTon

Jaarlijkse CO2-besparing in 2030: 17 kTon

Realisatie tot op heden

Ontwikkelaar KiesZon heeft, met planologische medewerking van de gemeente, ruim 6,5 ha. zonneveld gerealiseerd. De jaarlijkse energieproductie levert een CO2-reductie op van **3,34 kTon**. Intrekking zoekgebied en afgesproken beleid maken verdere ontwikkeling van zonnevelden voorlopig niet mogelijk.

Conclusie: tekort in de CO2-reductie ten opzichte van uitvoeringsplan: **13,66 kTon**

5.2 Vermindering consumptie fossiele energie woningen

Opgenomen doelen

- A. Alle huurhuizen gemiddeld nul op de meter in 2027;
- B. Ca. 1700 woningen van het aardgas af in 2030; omschakelen naar duurzame warmtevoorzieningen, bijvoorbeeld een warmtenet;
- C. 1400-1500 (50%) koopwoningen (bijna) nul op de meter in 2030.

Realisatie tot op heden

- A. De Alliantie verduurzaamt haar woningbezit middels een ‘Labelaanpak’. Deze aanpak is niet gericht op realisatie van nul op de meter (NOM).
Gezien de landelijke doelstelling om in 2030 bijna volledig aardgasvrij te zijn lijkt NOM in 2030 geen logische doelstelling meer. Heroverweging richting aardgasvrij past beter bij de huidige ontwikkelingen. Dit zal dan moeten worden meegenomen in prestatieafspraken.
- B. De Transitievisie Warmte is opgesteld, maar moet nog worden vastgesteld. Het tijdspad dat hierin wordt geschetst voor volledig aardgasvrij wonen, ligt voorbij 2030. Daarbij wordt uitgegaan van een start met de uitvoering in 2022 (verkennen van buurten).
- C. Er zijn geen concrete projecten die gericht zijn op deze doelstelling. Ook hier geldt dat het werken naar NOM niet logisch lijkt gezien de landelijke, aardgasvrije ambitie in 2050. Heroverweging van doelen én van de realisatietermijn lijken hier logisch. Zeker gezien het feit dat er nog geen passende financieringsinstrumenten zijn voor ingrijpende verduurzaming van bestaande woningen. Dit ondanks toezeggingen van de landelijk overheid (o.a. in gesprekken over de toepassing van baatbelasting in Eemnes).

Conclusies: De beschreven (NOM)doelen lijken niet meer in lijn met landelijke doelen.
Er zullen nieuwe afspraken gemaakt moeten worden met de Alliantie.
Aardgasvrij in 2030 raakt in snel tempo uit zicht (of is dat wellicht al).

5.3 Verminderen consumptie fossiele energie bedrijven

Opgenomen doel

75% reductie van gebruik fossiele energie bij bedrijven.

Realisatie tot op heden

Eemnes kent één energieverbruiker die uitsteekt boven de rest; de asfaltcentrale A.P.E. Met deze partij zijn in de afgelopen jaren een flink aantal gesprekken gevoerd over verduurzaming van hun aardgasverbruik. Uiteindelijk bleek dat de gedachte biogasproductie op locatie geen haalbare optie was voor de A.P.E. Het andere mogelijke alternatief, waterstofgas, is economisch nog minder interessant dan biogas. A.P.E. lijkt verdere ontwikkelingen nu af te wachten.

Bij de overige bedrijven in Eemnes lijkt nog geen gevoel van urgentie te bestaan als het gaat om verduurzaming. De opgezette initiatieven voor ondernemers komen wat moeizaam van de grond. Van de Stimuleringslening voor verduurzaming van bedrijven wordt weinig gebruik gemaakt.

Conclusie

Er is nog geen structurele vermindering van fossiel energieverbruik bij bedrijven waarneembaar. De Klimaatdatamonitor laat zien dat het verbruik jaarlijks fluctueert, maar dat er nog nauwelijks een reductie van CO₂-uitstoot is. De doelstelling van 75% reductie zal in 2022 niet gehaald worden. Voor structurele inzet op dit onderwerp door de gemeente is momenteel geen personele ruimte.

5.4 Eemnes circulair

Opgenomen doelen

- A. Bouw met gebruikte materialen/bouw demontabel
- B. Zwart afvalwater 100 % vergisten

Realisatie tot op heden

- A. Op dit onderwerp zijn geen noemenswaardige lokale ontwikkelingen of resultaten te melden.
- B. Staat momenteel niet op de politieke agenda. Dit onderwerp lijkt ook enigszins ingehaald door andere ontwikkelingen voor opwekking van duurzame energie.

Conclusie

Circulariteit heeft lokaal (nog) geen brede politieke aandacht. De focus ligt op duurzame opwekking van warmte en elektra. Dit is mede ingegeven door de verplichtingen die gemeente hebben vanuit het klimaatakkoord (RES en TVW). Vergisting van 'zwart water' heeft als toepassing de afgelopen jaren geen relevante progressie laten zien. Ontwikkelingen vinden plaats op andere methoden voor duurzame energieopwekking. Heroverweging van deze doelstellingen lijkt op zijn plaats.

Algemene conclusie actieplan Klimaatneutraal 2030

Algemene en politieke ontwikkelingen, veranderende prioriteiten, landelijke afspraken en voortschrijdend inzicht (in technieken) hebben geleid tot een beperkte realisatie van de gestelde doelen in het actieplan. Op onderdelen is een realisatie in de nabije toekomst ook niet meer te verwachten (b.v. vergisting van zwart water). Voor vrijwel alle onderdelen is een actualisatie of een heroverweging van de doelen en de oplossingsrichtingen wenselijk.

6. Voortgang beleidsdoel klimaatneutraal 2030

Eemnes heeft zich ten doel gesteld om klimaatneutraal te zijn in 2030. Als basisjaar is 2009 gekozen. De CO₂-uitstoot in 2009 was 45,6 kTon, waarbij de uitstoot door transport en vervoer op snelwegen buiten beschouwing wordt gelaten.

Gewenste reductie CO₂ in 2030 t.o.v. 2009 = 45,6 kTon

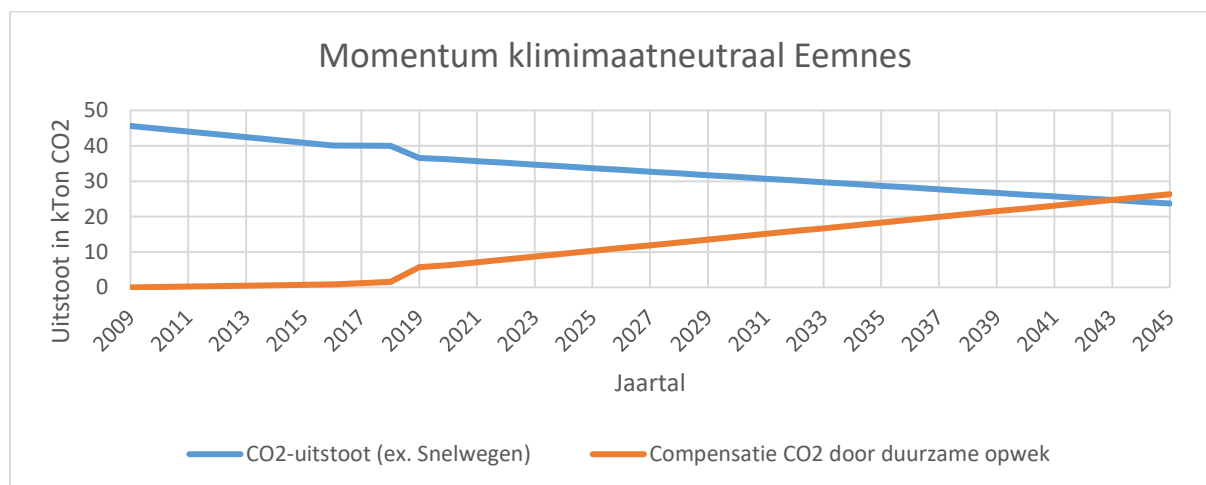
In tabel 3 is aangegeven wat de totale besparing op de CO₂-uitstoot in Eemnes is. Hiervoor wordt de vermeden CO₂-uitstoot van lokaal opgewekte, duurzame energie in mindering gebracht op de totale, ongecorrigeerde CO₂-uitstoot. De scherpe daling in uitstoot in 2020 en 2021 lijken te koppelen aan de coronapandemie. Het is niet aannemelijk dat het om een structurele vermindering gaat.

Tabel 3 Voortgang klimaatbeleid

Voortgang klimaatbeleid	2009	2016	2018	2020	2021
Uitstoot CO ₂ Eemnes in kTon (Klimaatmonitor)	45,6	40,1	39,2	36,2	35,5
Vermeden CO ₂ -uitstoot door duurzame energieopwekking	0,0	1,8	6,2	7,3	8,1
Netto uitstoot CO₂ (excl. snelwegen)	45,6	38,3	33,0	28,9	27,4
Verminderde uitstoot t.o.v. 2009	0,0%	16,0%	27,6%	36,6%	39,9%
Beleidsdoel reductie CO ₂	25,0%	25,0%	25,0%	100,0%	100,0%

In tabel 4 wordt de verwachting weergegeven voor het behalen van klimaatneutraliteit als hetzelfde verduurzamingstempo wordt aangehouden als over de afgelopen jaren. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat er nog een aantal ingrijpende verduurzamingsslagen plaats zullen vinden, zoals uitbreiding van grootschalige energieopwekking en het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving.

Tabel 4 klimaatneutraal Eemnes

7. Op weg naar een klimaatneutraal Eemnes

Bij een gelijkblijvend uitvoeringsbeleid raakt klimaatneutraliteit in 2030 voor Eemnes uit het zicht. Dit is ook in vorige rapportages aangegeven. De Commissie BSM heeft hierover in januari 2021 het discussiestuk *‘Duurzaamheidsbeleid: Eemnes op een tweesprong’* behandeld. Daarin werden twee mogelijke beleidsroutes, met noodzakelijke maatregelen, voorgesteld:

1. Noodzakelijke versnelling (*red: van maatregelen*) voor een klimaatneutraal Eemnes in 2030
2. Heroverweging van de eindbestemming

In deze vergadering is besloten om vast te houden aan klimaatneutraliteit in 2030. Tot de daarbij horende versnelling van realisatie van maatregelen is echter niet besloten. Daarmee is het knelpunt voor het realiseren van de huidige beleidsdoelstelling blijven bestaan.

Door het wegvallen van ultradiepe geothermie als potentiële energiebron neemt de urgentie tot het nemen van grootschalige maatregelen verder toe.

Er zijn twee grote uitdaging voor Eemnes:

- Uitbreiding van grootschalige, duurzame energieopwekking;
- Transitie van aardgas naar duurzame warmte.

Voor beide uitdaging geldt dat het tijdig nemen van bestuurlijk besluiten tot realisatie een groot knelpunt is. Het is niet ongebruikelijk dat realisatie van grootschalige duurzaamheidsprojecten jaren in beslag neemt, mede door wettelijke verplichtingen of overgangstermijnen. De bestuurlijke besluitvorming is het noodzakelijk startschot voor veel duurzaamheidsprojecten. Als dat startschot niet gegeven wordt, zullen we de finish ook niet halen.

8 Conclusie

Het huidige verduurzamingstempo in Eemnes is te laag voor realisatie van het staande beleidsdoel; klimaatneutraliteit in 2030. Bestuurlijk besluiten over aanvullende maatregelen zijn nodig. Deze maatregelen gaan vooral over grootschalige energieopwekking en het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Bij het aardgasvrij maken hoort ook het realiseren van energiebesparingen in de gebouwde omgeving (isolatiemaatregelen). Een belangrijke stakeholder in de gebouwde omgeving is de woningcorporatie. Het is essentieel om de prestatieafspraken met hen in lijn te brengen met de duurzaamheidsambities van Eemnes.

Het aantal projecten dat bijdraagt in Eemnes aan de beperking van de CO₂-uitstoot is relatief groot. Datzelfde geldt voor de bereidheid van inwoners om te verduurzamen. Dit blijkt o.a. uit het hoge aantal zonnepanelen dat op particuliere daken is geïnstalleerd. De animo bij ondernemers is minder groot. Hier wordt nog geen hoge urgentie tot verduurzaming gevoeld.

Een belangrijke bijdrage aan CO₂-reductie komt op dit moment van grootschalige energieopwekking (zonneveld A1). Nieuwe grootschalige projecten zijn essentieel voor het behalen van klimaatneutraliteit in 2030.

Eemnes voldoet aan de landelijke doelstellingen voor het opstellen van beleidsdocumenten, zoals de Regionale Energiestrategie (RES) en de Transitievisie Warmte (TVW). De landelijke verduurzamingsambitie ligt echter lager dan de ambitie van Eemnes.

Het uitvoeringsplan voor klimaatneutraliteit in Eemnes is aan een herziening toe. Doestelling moeten in lijn worden gebracht met de bestuurlijke visie, met de ontwikkelingen in duurzaamheidstechnieken. Ook is een duidelijke verbinding van dit stuk met de RES en de TVW wenselijk.